

**Cyfoeth
Naturiol
Cymru**
**Natural
Resources
Wales**

Canllaw Ymarfer Da

Canllaw Technegol: Eithriadau gweithgarwch perygl llifogydd

Dyddiad Cyhoeddi: Ebrill 2016

CYD 221

Perchennog y Ddogfen: Tim Strategaeth Risg Llifogydd

Hanes y Fersiwn:

Fersiwn y Ddogfen	Dyddiad Cyhoeddi	Crynodeb o'r Newidiadau
1.0	Ebr-2016	Creu dogfen
2.0	Ionawr-2017	Cyfeirio diweddarwyd i ddeddfwriaeth

Dyddiad Adolygu: Ebrill 2018

Nodyn

Mae hawlfraint yn berthnasol i holl Nodiadau Cyfarwyddyd Cyfoeth Naturiol Cymru. Dylech fod yn ymwybodol fod defnyddio unrhyw ddeunydd o fewn y ddogfen hon yn digwydd yn unol â Datganiad Hawlfraint ac Ymwadiad / Hysbysiad Safonol CNC. Gellir cael copi o hwn gan y Tîm Mynediad at Wybodaeth yn timynediadatwybodaeth@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk. Bydd aildefnyddio'r wybodaeth hon yn cael ei bennu gan Reoliadau Aildefnyddio Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus 2005 (Re-use of Public Sector Information Regulations 2005), ac unwaith eto gellir cael manylion gan y Tîm Mynediad at Wybodaeth.

Cyhoeddwyd gan:

Cyfoeth Naturiol Cymru
Tŷ Cambria
29 Heol Casnewydd
Caerdydd
CF24 0TP
0300 065 3000 (Llun-Gwener 8am-6pm)
[ymholiadau@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk](mailto:yholiadau@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk)
www.cyfoethnaturiolcymru.gov.uk

© Cyfoeth Naturiol Cymru

Cedwir pob hawl. Ni cheir ailgynhyrchu'r ddogfen hon heb ganiatâd ysgrifenedig gan Cyfoeth Naturiol Cymru

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn darparu i chi'r amodau y bydd angen eu bodloni os dymunwch gofrestru am esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd o dan Reoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (Lloegr a Chymru) 2016.

Os bydd unrhyw rai o'ch gwaith arfaethedig yn fwy na'r amodau y manylwyd arnynt yn yr esemptiad perthnasol, neu ddim yn bodloni'r amodau hyn, bydd angen i chi wneud cais am Drwydded Gweithgarwch Perygl Llifogydd pwrpasol.

Mae'r ddogfen 'CYD 220:Canllaw technegol am ddiffiniadau gweithgarwch perygl llifogydd' ar gael o wefan Cyfoeth Naturiol Cymru a bydd yn eich helpu i ddehongli ystyr unrhyw dermau yn y canllaw hwn y gallech fod yn ansicr yn eu cylch.

Defnyddiwch y cynnwys isod i neidio i'r esemptiad penodol y mae gennych ddi-ddordeb ynddo.

Cynnwys

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 2: Codi croesfan gwasanaeth cebl trydan dros brif afon.....	4
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 3: Croesfannau gwasanaeth o dan wely prif afon.....	6
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 4: Croesfannau gwasanaeth dros brif afon sydd ynghlwm wrth y tu allan i adeileddau presennol.....	8
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 5: Pontydd troed.....	10
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 8: Cynnal a chadw amddiffynfeydd môr ac afon sydd wedi'u codi	12
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 9: Cynnal a chadw adeileddau o fewn sianel prif afon.....	14
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 10: Cilfachau yfed	16
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 11: Llwyfannau mynediad.....	18
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 12: Gollyngfeydd	20
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 13: Trwsio ac amddiffyn glannau gan ddefnyddio deunyddiau naturiol	22
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 14: Atgyweirio glannau sydd wedi lithro neu erydu.....	24
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 15: Adeileddau cynefin y sianel wedi'u gwneud o ddeunyddiau naturiol.....	26
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 16: Rafftau ar gyfer arolygiadau	28
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 17: Glanhau graean ar gyfer gwelyau silio pysgod	30
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 19: Dyfeisiau llwybr llyswennod	32
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 20: Rhiciau llwybr pysgod	34
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 25: Cloddio pyllau bas a nodweddion gwlyptir bas.....	36
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 27: Adeileddau lloches bywyd gwyllt ar lannau afonydd.....	38
Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 28: Gwaith gwella traciau a llwybrau.....	40

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 2: Codi croesfan gwasanaeth cebl trydan dros brif afon

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Codi croesfan gwasanaeth cebl trydan dros brif afon.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: gosod cebl gwasanaeth trydan a pholion cysylltiedig dros brif afon.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal:

- Gosod cebl ar wyneb y gwely afon.
- Gosod pipell yn nhrawstoriad sianel prif afon.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.

Amodau dylunio

- Mae'r groesfan gwasanaeth o fewn 10° perpendicwlar i gyfeiriad llif y brif afon;
- Mae marcwyr perygl parhaol wedi'u codi ar ddwy lan y brif afon;
- Nid yw'r gwaith yn aflonyddu gwely a glannau'r brif afon.
- Mae cliriadau fertigol a llorweddol y groesfan gwasanaeth yn cydymffurfio â'r gofynion isod:

Foltedd (kV)	Cliriad fertigol ⁽¹⁾ (metrau)	Cliriad llorweddol ⁽²⁾ (metrau)
275	15	15
400	15	15
132	12	15
66	12	15
33	9	10
11	9	10
6.6	9	10
4.15	6	9

(¹) Cliriad fertigol uwchben y lan neu lefel brig llifogydd ar y lan

(²) Cliriad llorweddol unrhyw dŵr neu gynhalbost o frig yr ochr tua'r tir ar y lan neu lan llifogydd y brif afon.

Amodau amser a dull

- Mae'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith yn cael ei symud o'r gorlifdir.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 3: Croesfannau gwasanaeth o dan wely prif afon

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Codi croesfan gwasanaeth o dan wely prif afon trwy ddrilio cyfeiriadol heb gynnwys techneg toriad agored.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Gosod croesfan pibell neu bibell gwasanaeth trwy ddrilio cyfeiriadol o dan brif afon.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Gosod croesfan pibell/cebl yng ngwely prif afon trwy gloddio ffos agored.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r groesfan gwasanaeth yn pasio trwy unrhyw lan, cwlfer, adeiledd amddiffyn rhag llifogydd neu waith rheoli afon ar y brif afon neu drwy unrhyw amddiffynfa môr.
- Mae'r groesfan gwasanaeth 50 metr neu fwy i fyny'r afon o unrhyw gronni neu sianel a godwyd yn artiffisial.

Amodau dylunio

- Mae'r groesfan gwasanaeth o fewn 10° perpendicwlar i gyfeiriad llif y brif afon.
- Cedwir pellter:
  - Dim llai na 1.5 metr o wely'r brif afon i frig y groesfan gwasanaeth; ac
  - Ar yr un uchder uwchben lefel y môr rhwng pwyntiau sydd 5 metr y tu hwnt i frig pob glan o'r brif afon.
- Mae'r pellter o'r pyllau lansio a derbyn i ochr tua'r tir ar bob glan o'r brif afon:
  - 8 metr neu fwy yn achos prif afon heb fod yn afon lanw; a
  - 16 metr neu fwy yn achos prif afon lanw.
- Mae marcwyr perygl parhaol wedi'u codi ar ddwy lan y brif afon.

Amodau amser a dull

- Mae'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith yn cael ei symud o'r gorlifdir.
- Nid yw'r gwaith yn aflonyddu gwely a glannau'r brif afon.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Efallai y bydd adegau pan na fydd drilio cyfeiriadol yn llwyddiannus. Er enghraifft, oherwydd amodau andwyol ar y ddaear. Lle gallai hyn fod yn bryder, cynghorir chi i drafod eich cynigion ymlaen llaw â'ch swyddfa CNC leol. Efallai y bydd dulliau gosod amgen angen Trwydded Gweithgarwch Perygl Llifogydd, a allai arwain at oedi i'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cynghori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 4: Croesfannau gwasanaeth dros brif afon sydd ynghlwm wrth y tu allan i adeileddau presennol

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Croesfannau gwasanaeth dros brif afon sy'n gysylltiedig â'r tu allan i adeileddau sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Cysylltu pibell at ddec neu barapet solid pont uwchben agoriadau bwa adeiledd sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal:

- Codi adeiledd newydd i gynnal croesfan gwasanaeth.
- Cysylltu pibell ar draws agoriad gwirioneddol o dan bont.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r groesfan gwasanaeth yn pasio trwy unrhyw lan, cwlfer, adeiledd amddiffyn rhag llifogydd neu waith rheoli afon ar y brif afon neu drwy unrhyw amddiffynfa môr.

Amodau dylunio

- Nid yw'r groesfan gwasanaeth yn estyn allan mwy nag 1 metr yn llorweddol o'r adeiledd.
- Mae'r groesfan gwasanaeth yn dilyn proffil croestoriad yr adeiledd sydd eisoes yn bodoli i'r brif afon mewn llif normal a llifogydd.
- Mae marcwyr perygl parhaol wedi'u codi ar ddwy lan y brif afon.

Amodau amser a dull

- Mae'r rheoleiddiwr wedi anfon hysbysiad at y tiffeddiannwr bod yr adeiledd wedi'i nodi i gael ei dynnu neu ei addasu er mwyn cyflawni'r mesurau a nodwyd yn y Cynllun Rheoli Basn Afon perthnasol a ddyluniwyd i symud corff dŵr i statws da yn unol ag erthygl 4 y Gyfarwydddeb Fframwaith Dŵr.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cynghori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Yr ochr o'r adeiledd bydd y groesfan gwasanaeth yn gysylltiedig ag ef. Lle bo'n bosibl, cynghorwn y dylai croesfan gwasanaeth gael ei gosod i lawr yr afon i leihau'r risg y bydd unrhyw falurion sy'n arnofio gyda'r llif yn difrodi'r groesfan gwasanaeth.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 5: Pontydd troed

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu pontydd troed.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Adeiladu pont droed.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Adeiladu pont fynediad i gerbydau.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 500m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r gwaith yn effeithio ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.
- Ni chynhelir unrhyw waith o fewn 100 metr i unrhyw adeilad heb fod yn amaethyddol ar y gorlifdir neu adeiledd arall o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.

Amodau dylunio

- Mae hyd y bont droed o frig un glan o'r brif afon i frig y lan arall yn 8 metr neu lai.
- Nid oes gan y bont droed bostyn cynnal yn y cwrs dŵr, lled y dec yw 1.5 metr neu lai ac uchder y bwrdd cicio yw 100mm neu lai.
- Nid yw'r bont droed yn lleihau ardal groestoriadol y sianel yn y brif afon.
- Mae hyd y lan y mae'r adeiladu yn aflonyddu yn ymestyn i 1 metr neu lai bob ochr i'r bont droed;
- Mae'r bont droed wedi'i chysylltu'n ddiogel i'r sylfeini ac mae'r rhain 1 metr neu fwy i ffwrdd o ymyl y lan;
- Nid yw adeiladu'r bont droed angen atgyfnerthu'r gwely neu'r glannau;
- Mae ramp a stepiau'r bont droed yn ymestyn 4 metr neu lai o ochr tua'r tir y lan;
- Mae'r pwynt isaf o dan y bont o leiaf 600mm yn uwch na brig dwy lan y brif afon;
- Nid yw'r adeiladu yn newid uchder y tir ar y ddau ben i'r bont droed;
- Mae unrhyw barapet y bont droed o adeiladwaith agored sy'n cynnwys:
  - Pyst a rheiliau,

- Pyst a ffens rhwyll weiren â bylchau 100mm neu fwy, neu
- Pyst a llinynnau gwifren.

Amodau amser a dull

- Nid yw'r adeiladu'n effeithio ar wely'r brif afon.
- Mae'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith yn cael ei symud o'r gorlifdir.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cynghori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 8: Cynnal a chadw amddiffynfeydd môr ac afon sydd wedi'u codi

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Cynnal a chadw amddiffynfeydd môr ac afon sydd wedi'u codi.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal:

- Codi mannau isel mewn arglawdd neu glawdd amddiffynnol sydd eisoes yn bodoli.
- Cynnal amddiffynfa a godwyd sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal:

- Codi amddiffynfa newydd.
- Ail-alinio amddiffynfa sydd eisoes yn bodoli.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.

Amodau dylunio

- Mae'r gwaith cynnal a chadw'n defnyddio deunyddiau o'r un math â'r rheiny sy'n bresennol yn yr amddiffynfeydd a godwyd ac nid ydynt yn addasu siâp yr amddiffynfeydd hynny nag uchder cyffredinol yr amddiffyniad mae'r amddiffynfeydd hynny'n darparu.
- Mae'r amddiffynfeydd a godwyd yn cyflawni'r swyddogaethau y cawsant eu dylunio'n wreiddiol ar eu cyfer.

Amodau amser a dull

- Nid yw'r gwaith yn aflonyddu gwely neu, hyd at lefel y ddaear, glannau'r brif afon.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 9: Cynnal a chadw adeileddau o fewn sianel prif afon

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Cynnal a chadw adeileddau o fewn sianel prif afon ac eithrio amddiffynfeydd afon neu fôr sydd wedi'u codi.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Cynnal adeiledd cored sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Gosod adeiledd newydd yn yr afon

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol sylweddol ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.

Amodau dylunio

- Nid yw'r gwaith cynnal a chadw yn newid unrhyw ddimensiynau'r adeiledd.
- Mae'r adeiledd yn cyflawni'r swyddogaethau y cawsant eu dylunio'n wreiddiol ar eu cyfer.
- Mae'r gwaith cynnal a chadw'n defnyddio deunyddiau o'r un math â'r rheiny sy'n bresennol yn yr adeiledd.

Amodau amser a dull

- Nid yw'r gwaith cynnal a chadw'n digwydd rhwng 15 Mawrth a 15 Mehefin (gan gynnwys y dyddiadau hyn) mewn unrhyw flwyddyn.
- Ar brif afon sy'n afon salmonid ddynodedig, nid yw'r gwaith cynnal a chadw'n digwydd rhwng 1 Hydref a 14 Mawrth (gan gynnwys y dyddiadau hyn) mewn unrhyw flwyddyn. Gallwch weld y map salmonid trwy'r ddolen ganlynol:
<https://naturalresources.wales/media/5634/flood-epr-salmonids.pdf>

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cynghori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 10: Cilfachau yfed

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu cilfach yfed ar lan prif afon.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Creu ardal yfed ar gyfer stoc nad yw'n ymwthio y tu hwnt i broffil y lan.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Creu unrhyw adeiledd sy'n croesi'r sianel

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 500m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r gilfach wedi'i lleoli o fewn 100 metr i unrhyw adeiledd arall o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol sylweddol ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.
- Nid yw'r gwaith yn digwydd mewn math o gynefin sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno, neu o fewn 500 metr i fyny'r afon o gynefin o'r fath.

Amodau dylunio

- Mae'n rhaid i ffens pyst a rheiliau amgylchynu'r gilfach, ac mae'n rhaid iddi ymwthio i'r brif afon, neu drosti, dim mwy nag 1.2 metr neu 10% o led y brif afon, p'un bynnag yw'r lleiaf.
- Mae gan sylfaen y gilfach arwyneb o goncrid, carreg neu rwbel anadweithiol.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol ar unrhyw gwlfert, amddiffynfa bell, gwaith rheoli afon, amddiffynfa môr neu unrhyw wal neu arglawdd a godwyd sy'n rhan o lan y brif afon.
- Mae ffens ar weddill y lan er mwyn atal difrod.

Amodau amser a dull

- Mae'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith yn cael ei symud o'r gorfifdir.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 11: Llwyfannau mynediad

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu llwyfannau mynediad dros lan prif afon sy'n ymwthio i mewn i brif afon neu drosti.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal:

- Codi llwyfan bysgota.
- Creu llwyfan i ganiatáu mynediad at ymyl y dŵr.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Angori ysgraffau.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 500m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r platfform wedi'i leoli o fewn 50 metr i unrhyw adeiledd arall o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol sylweddol ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.
- Nid yw'r gwaith yn digwydd mewn math o gynefin sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno, neu o fewn 500 metr i fyny'r afon o gynefin o'r fath.

Amodau dylunio

- Mae'r llwyfan yn ymwthio 1.2m neu lai i mewn i'r brif afon ac yn meddiannu 2m neu lai ar hyd y lan.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol ar unrhyw gwlfert, amddiffynfa bell, gwaith rheoli afon, amddiffynfa môr neu unrhyw wal neu arglawdd a godwyd sy'n rhan o lan y brif afon.
- Mae'r rhan o'r llwyfan sy'n ymwthio dros y sianel wedi'i hadeiladu fel dec fflat, heb unrhyw fewnlenwad solid o dan y llwyfan, wedi'i gynnal ar bileri neu byst 300mm o led neu lai.
- Mae unrhyw risiau a dorwyd i mewn i'r lan wedi'u cynnal gan wyneb pren ar ran fertigol y gris.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cynghori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 12: Gollyngfeydd

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu pibellau gollwng bychain a chefnfuriau cynnal i brif afonydd.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal Creu cefnfur bach.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Creu unrhyw adeiledd sy'n gorgyffwrdd â phroffil croestoriad y sianel sydd eisoes yn bodoli.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r cefnfur wedi'i leoli o fewn 50 metr i unrhyw adeiledd arall o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol sylweddol ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.
- Nid yw'r gwaith yn digwydd mewn math o gynefin sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno, neu o fewn 200 metr i fyny'r afon o gynefin o'r fath.
- Nid yw'r cefnfur o fewn 8 metr i adeiledd amddiffyn rhag llifogydd neu waith rheoli afon;
- Nid yw'r bibell ollwng yn pasio trwy unrhyw gwlfert, amddiffynfa bell, gwaith rheoli afon, amddiffynfa môr neu unrhyw wal neu arglawdd a godwyd sy'n rhan o lan y brif afon, neu o dan y rhain.
- Nid yw unrhyw bibell sy'n rhyddhau trwy'r cefnfur yn pasio o fewn 8 metr i adeiledd amddiffyn rhag llifogydd.

Amodau dylunio

- Yn achos cefnfur i brif afon heb fod yn afon lanw, mae'r bibell ollwng wedi'i halinio i ongl rhwng 30° a 60° i gyfeiriad llif yr afon.
- Mae diamedr y bibell ollwng yn llai na 300mm.

- Nid yw uchder y cefnurfur yn fwy nag 1.5 metr neu'n fwy na 75% o uchder y lan, p'un bynnag yw'r lleiaf.
- Mae cyfanswm hyd y lan yr effeithir arni wrth adeiladu'r cefnurfur yn 1.5 metr neu lai;
- Nid yw'r cefnurfur, y waliau asgell na'r palmant yn ymwithio y tu hwnt i linell bresennol y lan cyn cyflawni gwaith;

Amodau amser a dull

- Mae'n rhaid i'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir;

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cynghori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 13: Trwsio ac amddiffyn glannau gan ddefnyddio deunyddiau naturiol

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Trwsio ac amddiffyn glannau prif afonydd gan ddefnyddio deunyddiau naturiol.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Cyflawni gwaith trwsio gan ddefnyddio sbils neu roliau rhisgl coconyt.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Cyflawni gwaith gan ddefnyddio pyst llen, concrit, sment neu waith bagiau concrit, blociau cerrig, gwaith bric, cewyll cerrig neu geotectiliau heb fod yn fiogdiraddadwy.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r gwaith hwn yn digwydd o fewn 50 metr i lan sydd wedi cael ei hatgyfnerthu gan ddefnyddio technegau peirianeg meddal neu galed.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol sylweddol ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.

Amodau dylunio

- Nid yw hyd y lan y mae'r gwaith yn effeithio arni'n fwy na 10 metr.
- Nid yw'r gwaith yn cynnwys defnyddio pyst llen, concrit, sment neu waith bagiau concrit, gwaith bric, cewyll cerrig neu ddeunyddiau heb fod yn fiogdiraddadwy.
- Nid yw'r gwaith yn ymwthio i mewn i sianel y brif afon y tu hwnt i linell y lan cyn cyflawni'r gwaith;
- Pan fydd y gwaith wedi gorffen, nid yw uchder y lan yn uwch na'r isaf o'r canlynol:
  - Uchder y lan ar naill ochr y gwaith, ac
  - Uchder y lan cyn cyflawni'r gwaith;
- Mae'r gwaith wedi cysylltu'n sownd â'r lan ar bob pen er mwyn atal erydu y tu nôl i'r gwaith.
- Nid yw'r gwaith ar lan sy'n cynnwys clogwyn o ddaear dros 1 metr o uchder.

Amodau amser a dull

- Nid yw'r gwaith yn golygu defnyddio cerbydau neu beiriannau ag olwynion neu draciau ar wely neu lannau'r brif afon.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 14: Atgyweirio glannau sydd wedi llithro neu erydu

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Atgyweirio glannau sydd wedi llithro neu erydu.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Trwsio glannau sydd wedi llithro neu erydu.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Ail-alinio sianel afon neu ymwthio i mewn i'r sianel.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 500m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r gwaith yn cael effaith andwyol sylweddol ar rywogaethau sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno nad ydynt yn rhywogaeth a warchodir.

Amodau dylunio

- Nid yw'r gwaith yn effeithio ar fwy na 10 metr o'r lan ar unrhyw adeg.
- Nid yw'r gwaith yn ymwthio i mewn i sianel y brif afon y tu hwnt i linell y lan cyn cynnal y gwaith.
- Pan fydd y gwaith wedi gorffen, nid yw uchder y lan yn uwch na'r isaf o'r canlynol:
  - Uchder y lan ar naill ochr y gwaith, ac
  - Uchder y lan cyn y llithro neu erydu.
- Mae'r gwaith wedi cysylltu'n sownd â'r lan ar bob pen er mwyn atal erydu y tu nôl i'r gwaith.
- Bydd unrhyw trwsio os bydd glan yn llithro yn cael ei wneud gan ddefnyddio deunyddiau sydd wedi suddo o'r lan honno'n unig.

Amodau amser a dull

- Nid yw'r gwaith yn golygu symud deunydd o wely'r brif afon ac eithrio glan sydd wedi llithro.

- Nid yw'r gwaith yn golygu defnyddio cerbyd neu beiriannau ag olwynion neu draciau ar wely neu lannau'r brif afon.
- Mae unrhyw drwsio erydu yn defnyddio deunyddiau o'r un fath â'r rheiny sydd yn y safle perthnasol.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 15: Adeileddau cynefin y sianel wedi'u gwneud o ddeunyddiau naturiol

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Gosod adeileddau cynefin y sianel wedi'u gwneud o ddeunyddiau naturiol (ac eithrio coredau a llwybrau).

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Gosod adeileddau malurion coediog

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Creu coredau neu lwybrau.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Ni chynhelir unrhyw waith o fewn 100 metr i:
  - adeilad heb fod yn amaethyddol ar y gorlifdir,
  - adeiledd naturiol arall yng nghynefin y sianel,
  - cerrig neu foncyffion wedi'u gosod yn y brif afon i wella cynefin, neu
  - adeiledd o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.

Amodau dylunio

- Mae'r adeiledd yn cymryd dim mwy na hanner lled ardal croestoriadol sianel y brif afon a dim mwy nag 20 metr o hyd y brif afon.
- Nid yw unrhyw ran o'r adeiledd yn uwch na 0.3 metr dros lefel gwely'r afon neu 25% o uchder y lan (ac eithrio unrhyw wal neu arglawdd sy'n rhan o'r lan), p'un bynnag yw'r mwyaf.
- Mae'r adeiledd wedi'i wneud o ddeunydd coediog sy'n digwydd yn naturiol ac wedi'i gysylltu'n sownd â gwely'r brif afon, y lan neu'r ddau.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.
- Cyfrifoldeb y perchennog yw arolygu a sicrhau bod yr adeiledd wedi'i angori'n ddiogel drwy gydol y cyfnod mae yn y sianel.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 16: Rafftiau ar gyfer arolygiadau

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Gosod rafftiau ar gyfer arolygiadau.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Gosod rafftiau minc.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Ysgraffau wedi'u hangori neu ysgraffau mynediad.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Mae'r rafft yn cael ei gosod dim llai na 100 metr o unrhyw rafft arall.
- Pan fydd y rafft wedi cael ei gosod, nid oes mwy na phedair rafft arall o fewn pellter o un cilometr.
- Ni osodir y rafft o fewn 100 metr i unrhyw adeilad heb fod yn amaethyddol ar y gorlifdir neu adeiledd arall o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.

Amodau dylunio

- Mae dimensiynau'r rafft 1.5 metr x 1 metr x 0.15 metr ar y mwyaf.
- Mae uchder unrhyw flwch cyfarpar a ddefnyddir ar y rafft dim mwy na 0.75 metr.
- Mae'r rafft yn gysylltiedig yn sownd ac yn barhaol â'r lan.

Amodau amser a dull

- Mae'r rafft yn cael ei gosod am ddim mwy na 12 mis ac yn cael ei thynnu ar unwaith os, o fewn y cyfnod hwnnw, nid oes ei hangen bellach.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Cyfrifoldeb y perchennog yw arolygu a sicrhau bod yr adeiledd wedi'i angori'n ddiogel drwy gydol y cyfnod mae yn y sianel.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 17: Glanhau graean ar gyfer gwelyau silio pysgod

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Glanhau graean ar gyfer gwelyau silio pysgod.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Glanhau ardaloedd silio pysgod.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Unrhyw garthu yn y sianel.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 500m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r gwaith yn digwydd mewn math o gynefin sydd wedi'u cynnwys ar restr a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 41 Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 neu gan Weinidogion Cymru o dan adran 42 o'r Ddeddf honno, neu o fewn 500 metr i fyny'r afon o gynefin o'r fath.

Amodau dylunio

- Mae'r gwaith yn ymwneud â dim mwy nag 20m² o raean fesul lleoliad, â bwloch o 30 metr o leiaf rhwng lleoliadau.
- Nid yw'r gwaith cael effaith andwyol ar y glannau neu wely sefydledig y brif afon.

Amodau amser a dull

- Cynhelir y gwaith ym mis Medi neu fis Hydref yn unig mewn unrhyw flwyddyn.
- Cynhelir y gwaith gan ddefnyddio offer llaw yn unig neu beiriannau sy'n cael eu cludo a'u gweithredu gan un unigolyn.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 19: Dyfeisiau llwybr llyswennod

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu dyfeisiau llwybr llyswennod ar adeileddau sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Gosod dyfeisiau llwybr llyswennod ar adeileddau sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal:

- Adeiladu adeileddau llwybr llyswennod newydd annibynnol.
- Gosod 'fflap llyswennod' trwy ddrysau llanwol / falfiau fflap sydd eisoes yn bodoli.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r adeiledd sydd eisoes yn bodoli ar afon lanw.

Amodau dylunio

- Mae'r ddyfais yn gysylltiedig yn barhaol ac yn sownd â'r adeiledd sydd eisoes yn bodoli.
- Nid yw lled y ddyfais yn fwy na 5% o led y brif afon.
- Nid yw'r ddyfais yn ymestyn i fyny'r afon neu i lawr yr afon o'r adeiledd sydd eisoes yn bodoli mwy na'r lleiaf o'r canlynol:
  - 10 metr; neu
  - lled y sianel wedi'i fesur rhwng brig dwy lan y brif afon.

Amodau amser a dull

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 20: Rhiciau llwybr pysgod

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu rhiciau llwybr pysgod ar Groniad sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Gosod rhic ar gored sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Adeiladu adeileddau newydd annibynnol.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.

Amodau dylunio

- Nid yw'r gwaith adeiladu'n effeithio ar uniondeb adeileddol y cronriad sydd eisoes yn bodoli.
- Nid yw adeiladu'r rhiciau'n newid lefel y dŵr yn y brif afon gan fwy nag 20cm i fyny'r afon neu i lawr yr afon o'r adeiledd sydd eisoes yn bodoli.
- Mae'r cronriad sydd eisoes yn bodoli ar brif afon mwy na 5 metr o led, wedi'i mesur rhwng brig y ddywy lan.
- Nid yw'r gwaith adeiladu'n cael effaith andwyol ar y glannau neu wely sefydledig y brif afon.
- Mae'r bwllch 0.6 metr o led neu lai.

Amodau amser a dull

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 25: Cloddio pyllau bas a nodweddion gwlyptir bas

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Cloddio pyllau bas a nodweddion gwlyptir bas ar orlifdir.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Cloddio pyllau bas.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal: Cloddio pyllau pysgod.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.

Amodau dylunio

- Mae ardal y cloddio 0.1 hectar neu lai ac yn digwydd o leiaf 100 metr i ffwrdd o unrhyw gloddio arall ar y gorlifdir.
- Mae'r cloddio 500mm o ddyfnder neu lai ar unrhyw bwynt.
- Lle mae rwbol o'r cloddio'n cael ei ledaenu ar y gorlifdir, mae'r rwbol yn cael ei ledaenu i drwch 100mm neu lai.
- Mae'r cloddio o leiaf 8 metr i ffwrdd o unrhyw adeiledd sy'n rhan o amddiffynfa rhag llifogydd ac ar yr ochr tua'r tir ar bob glan o'r brif afon.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 27: Adeileddau Iloches bywyd gwyllt ar lannau afonydd

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Adeiladu adeileddau Iloches bywyd gwyllt ar lannau afonydd.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Creu adeileddau ar lannau afonydd i ddarparu Iloches i fywyd gwyllt.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.
- Nid yw'r adeiledd wedi'i leoli o fewn 50 metr i unrhyw adeiledd arall o waith dyn ar y brif afon neu ynddi.
- Nid yw'r adeiledd o fewn 8 metr i adeiledd amddiffyn rhag llifogydd neu waith rheoli afon.

Amodau dylunio

- Hyd y lan a gloddiwyd wrth adeiladu'r adeiledd yw 1.5 metr neu lai.
- Nid yw uchder yr adeiledd yn fwy nag 1.5 metr neu'n fwy na 75% o uchder y lan, p'un bynnag yw'r lleiaf.
- Nid yw'r adeiledd yn ymwthio y tu hwnt i linell y lan cyn cyflawni'r gwaith.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.

Esemptiad Gweithgarwch Perygl Llifogydd 28: Gwaith gwella traciau a llwybrau

Disgrifiad o'r gweithgarwch: Gwaith gwella traciau a llwybrau.

Mathau o weithgarwch y gallwch ei gynnal: Gwella a chynnal traciau a llwybrau sydd eisoes yn bodoli.

Mathau o weithgarwch ni allwch ei gynnal:

- Adeiladu llwybr a godwyd newydd.
- Gwella llwybr ar adeiledd amddiffyn rhag llifogydd sydd eisoes yn bodoli ar hyd prif afon.

Amodau allweddol

Ni ddylech wneud unrhyw beth yn fwy na'r hyn mae'r esemptiad hwn yn caniatáu oherwydd fel arall ni fyddwch wedi'ch esemptio.

Amodau gofodol

- Nid yw'r gweithgarwch hwn yn cael ei gynnal mewn prif afon sydd wedi'i dosbarthu â statws morffolegol uchel, neu o fewn 100m i afon o'r fath.
- Nid yw'r gweithgarwch yn cael ei gynnal mewn safleoedd â'r dynodiadau canlynol, neu o fewn radiws 200m i safleoedd o'r fath:
  - Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (SPA);
  - Ardal Cadwraeth Arbennig (SAC);
  - Safle Ramsar;
  - Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SSSI);
  - Gwarchodfa natur genedlaethol;
  - Gwarchodfa natur leol.

Amodau dylunio

- Mae'r gwaith ar drac neu lwybr sydd eisoes yn bodoli.
- Nid yw'r gwaith yn newid llwybr neu led y trac neu lwybr.
- Nid yw'r gwaith yn cynyddu lefel y llwybr gan fwy na 100mm.

Amodau amser a dull

- Nid yw'r gwaith yn aflonyddu ar wely neu lannau unrhyw brif afon.
- Pan fydd y gwaith wedi'i gwblhau bydd yr holl ddeunyddiau a malurion yn cael eu symud o'r safle.

Pethau eraill y mae angen i chi wybod

Yn ogystal â chofrestru'r esemptiad hwn, efallai y bydd hefyd angen i chi gydymffurfio â deddfwriaeth arall. Gallai hyn gynnwys:

- Caniatâd cynllunio – cysylltwch â'ch awdurdod cynllunio lleol i ddarganfod a oes angen i chi wneud cais.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r Map Perygl Llifogydd ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru i wirio lleoliad Prif Afonydd: <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/flood-risk-map/?lang=en>

Mae gwefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am leoliadau safleoedd wedi'u dynodi, a rhywogaethau a chynefinoedd ar restr Adran 42: <http://www.biodiversitywales.org.uk/>

Nid yw'r esemptiad hwn yn cwmpasu unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu. Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded bwrpasol ar gyfer unrhyw waith dros dro sy'n ofynnol yn ystod cyfnodau adeiladu'r prosiect.

Cyn cofrestru ar gyfer yr esemptiad hwn, rydym yn eich cyngori i ystyried y canlynol:

- Yr angen am unrhyw waith dros dro i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn. Os bydd angen i chi ddefnyddio gwaith dros dro (gan gynnwys sgaffaldiau ac argaeau coffr) i ymgymryd â'r gweithgarwch hwn, cyn cofrestru, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC lleol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.
- Dylai'r holl ddeunydd a gloddiwyd heb ei ail-ddefnyddio ar safle'r gwaith gael ei symud o'r glannau a/neu orlifdir.
- Lleoliad y trac neu lwybr sydd eisoes yn bodoli. Os yw ar hyd amddiffynfeydd rhag llifogydd a godwyd ochr yn ochr â phrif afon, dylech gysylltu â'ch swyddfa CNC leol i drafod a allai fod angen trwydded arbennig.